

23 czerwca 1920 r

Do
Ministerjum Spraw Zagranicznych
w Warszawie.

Raport Radcy Baranowskiego.
Informacje i propozycje ukraińskie.

Dnia 23 b.m. był u mnie z wizytą
znany mi przelotnie Stefan Perepelica b. Minister Skarbu
Rady Centralnej, a obecnie reprezentant Związku Central-
nego Kooperatyw Ukraińskich. P. Perepelica oświadczył mi,
że jest zwolennikiem Petlury i że świeżo powrócił z
Wiednia, gdzie widział przedstawicieli wszystkich stron-
nictw ukraińskich, rozmawiał również i z ukraińskimi bol-
szewikami. Stwierdza, że na wszystkich partjach odbywa
się obecnie zwrot sympatyczniejszy ku Polsce. Oczekują one
z napięciem Konferencji w Spa, która powinna pod względem
międzynarodowym być decydującą dla sprawy niepodległości
Ukrainy. Stanowisko, jakie na tej Konferencji zajmą de-
legaci polscy zawąży decydująco o stosunku stronnictw
ukraińskich do Polski. Ukraińcy wysyłają swoją delegację
w osobach Antonowicza, Perepelicy do spraw ekonomicznych
i jeszcze kogoś trzeciego. Pan P. pragnie jeszcze przed
Konferencją wejść w stosunki z delegacją polską, z którą
ma nadzieję, delegacja ukraińska działać będzie w Spa
jednomyślnie.

Uznając się za sprzymierzeńca Polski pan P. poczuwa
się do obowiązku przedstawić Polakom propozycję kupna
większej ilości amunicji, o którą traktował dla Ukrainy

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

i której ze względu na brak funduszy zakupić nie jest w stanie.

Chodzi tu o amunicję, którą dostać można od d' Annunzia we Fiume i przewieźć pod flagą włoską bez przeszkód drogą morską do jednego z portów dostępnych np. rumuńskich. D' Annunzio decyduje się odstąpić tę amunicję jednemu z narodów walących o niepodległość, a więc Ukrainie czy Montenegro czy Albanji. Ponieważ Polska walcząca o niepodległość Ukrainy, broń tę zakupić będzie mogła.

Konkretnie nabyć można:

50.000 strzelb, 1000 karabinów.

7 baterji ciężkich, 10 aeroplanów i 10 tanków.

Porozumiewać w tej sprawie można wprost z przedstawicielem upoważnionym d' Annunzia p. De Ambrosio obecnie przebywającym w Medjolanie.

Delegacja ukraińska w Paryżu zakupiła swego czasu u Rządu amerykańskiego towarów za 10 milionów dolarów, które do tej pory leżą jeszcze na składach w poszczególnych miastach francuskich, gdyż rząd amerykański wobec ujawnionej niechętności ukraińców towary te zastrzeżował. W stokach wszelkiego rodzaju tych znajduje się wyekwipowanie dla blisko 200 tysięcy żołnierzy. Również i ten materiał Ukraińcy gotowi są odstąpić Polsce.

Korzystając z tej propozycji usiłowałem sprowadzić rozmowę na finanse ukraińskie, tytułem których mogła delegacja ich czynić tak daleko idące umowy. Chodziło mi tu o te osławione fundusze ukraińskie, którymi przez przez cały czas wojny ssałowali Ukraińcy na prawo i lewo. Z wywodów p. Perepelicy wynikałoby, że fundusze ukraińskie pochodzą ze zwrotów otrzymanych od Niemiec i Austro-Węgier za rekwizycje dokonane w czasie okupacji Ukrainy, na które wydano Radzie Centralnej kwity. Zwroty te obliczać trzeba na miliony. Wymieniał mi pan P. nawet dokładne cyfry jakie przypadały na Niemcy i Austro-Węgry. Niemcy, zdaniem pana P. odmówiły dalszej wypłaty, ~~Rząd austriacki~~ zapłacił całą sumę, którą procentowo w stosunku do dawnych państw Austro-Węgier powinien być ponieść. Ostatnio znaczna kwota wypłacono Ukraińcom Węgry.

Zwierzenia pana P. co do funduszy, o których genezie tak trudno nam było się dowiedzieć zrobiły na mnie wrażenie prawdy.

Pan P. których według moich informacji jest wybitnym finansistą, prowadzi od dłuższego czasu rozmaite pertraktacje z przedsiębiorcami włoskimi, pokazywał mi kopję aktu założenia wielkiego Towarzystwa Włosko-Ukraińskiego, w którym biorą udział wybitne przedsiębiorstwa włoskie, przedstawiające w ogół m. 800 milionów lirów obrotu.

-4-

Mówiliśmy wreszcie z panem P. o bolszewikach ukraińskich. Sojusz tychże z bolszewikami rosyjskimi będzie bardzo krótkotrwały. Bolszewicy ukraińscy nie różnią się w swym nacjonalizmie niczem od innych partji ikrajskich, a towarzysze moskiewscy, pomimo wszelkich przyrzeczeń, tych dążeń narodowych nigdy szczerze nie uwzględnią. Faktem jest, że w ostatnim rządzie bolszewickim na Ukrainie było 7_mia żydów, 2 moskali, a żadnego ukraińca. Rozejścia się Winniczenki z Leninem należy spodziewać się bardzo szybko. Pierwszy udał się do Charkowa tworzyć czerwoną gwardję ukraińską, w Estonji spotkać go miały pewne trudności transportowe, tak że niewiadomo czy dojechał do celu podróży.

Tak mniej więcej w krótkich słowach przedstawiają się relacje p. Perepelicy. Ataman Kossak, którego spotkałem po tej rozmowie zapewniał mi o autorytecie p. Perepelicy i wskazywał jako dowód, że bez względu na przekonania polityczne cieszy się zaufaniem wszystkich stronników, czego dowodem jest powierzenie mu przedstawicielstwa wszystkich kooperatyw.

Pan P. udaje się do Paryża. W sprawach Spa i projektów wspomnianych skierowałem go do p. Erazma Piltza.

Ostatnie niepowodzenia polskie na Ukrainie wywołały w części kolonji ukraińskiej w Rzymie znaczne przygnębienie i konsternację.

Radca Poselstwa

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

MACZELNE DOWODZIMO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSAWA
L. Dz. 40512 dnia 10/III 1924 r.
załącz. Wydział

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York